

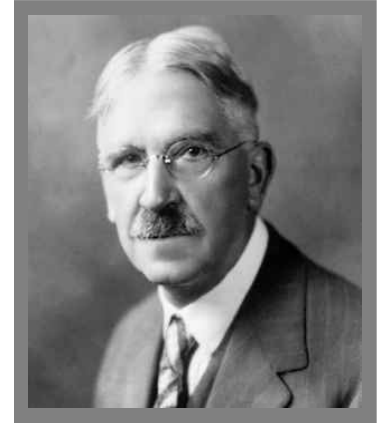

www.oguzhanhoca.com

Eğitim

Çağlar boyunca geleneksel eğitim yaklaşımları eğitimin yaşama hazırlık olduğunu dile getirmiştir. Oysaki çağdaş yaklaşımlarda eğitim yaşama hazırlıktan öte yaşamın ta kendisidir. (*John Dewey*)

Ülkemizdeki en yaygın tanıma göre ise eğitim;

Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik yönde değişiklik meydana getirme süreci olarak ifade edilmiştir.

Bu tanımda 5 önemli unsur söz konusudur:

Davranış: Organizmanın gözlenebilen ya da gözlenemeyen örtük ya da açık tüm etkinliklerine verilen ad.

Yaşanılmış Yaşantı: Bireylerin birbirleriyle olan etkileşiminden doğan etkinliklerin tümü

Kazanılmış Yaşantı: Bireyde iz bırakan, davranış değişikliği oluşturan etkinlikler

Eğitim; bireyin **davranış**larında, kendi **yaşantısı** yoluyla, **kasıtlı** olarak, **istendik** yönde değişiklik meydana getirme **sürecidir**.

KASITLI KÜLTÜRLEME

Formal Eğitim

Diğer Kültürleme Çeşitleri

GELİŞGÜZEL KÜLTÜRLEME

İnformal Eğitim

ZORAKI KÜLTÜRLEME

Propaganda , Beyin Yıkama

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri

Eğitim programlarınca belirlenmiş olan hedef davranışlar (öğrenci kazanımları)

Süreç: Olgu ya da olayların belli bir taslağa uygun, belli bir sonuca varacak biçimde düzenlenmesi

1) *Davranış Değişikliği*: Eğitim bir davranış değiştirme sürecidir.

Organizmanın gözlenebilen ya da gözlenemeyen örtük ya da açık etkinliklerinin tümüne **davranış** denilmektedir.3 türlü davranıştan söz edilebilir:

- *Doğuştan Getirilen (Refleks , İçgüdü)*
- *Geçici (Hastalık, Bağımlılık)*
- *Sonradan Kazanılan (Öğrenme Ürünü)*
 - i) *İstendik (Planlı Eğitim , Gelişigüzel Kültürleme)*
 - ii) *İstenmedik (Eğitimin Hatalı Yan Ürünleri)*

2) Kasıtlılık: Davranışlar bir hedefe-amaca yönelik biçimde değişmesidir.

3) İstendiklik: Belirlenen, istenen hedeflere ulaşma yolunda olmasıdır.

İstendiklik iki kaynağa dayanmaktadır:

- 1973 tarihli Türk Milli Eğitimi Temel Yasası ile belirlenmiş olan ‘Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri’
- Talim Terbiye Kurulunca hazırlanan, eğitim programlarınınca belirlenmiş olan hedef davranışlar (öğrenci kazanımları)

4) Deneyim (Kendi Yaşantısı Yoluyla): Öğrenenin, öğrenmeye bizzat katılmasıdır.

Bireylerin birbirleriyle ve çevresiyle etkileşimi sonucu bireylerde davranış değişikliği oluşmasına **yaşantı** denir. Eğitim açısından yaşantı, kazanılmış ve yaşanılmış olarak iki kategoride ele alınabilir.

• **Yaşanılmış yaşantı**; bireylerin birbirleriyle olan etkileşimleri sonucundaki etkinliklerin tümü olarak ifade edilir.

• **Kazanılmış yaşantı**; ise bu etkileşim neticesinde bireyde iz bırakan ve bireyin davranışında değişiklik oluşturan etkinliklere verilen addır. Yani kazanılmış yaşantı neticesinde bireylerde öğrenme gerçekleşir.

5) Süreç: Öğrenenin aktif olduğu dinamik süreçtir.

Süreç; olguların ya da olayların, belli bir taslağa uygun ve belli bir sonuca varacak biçimde düzenlenmesi olarak ifade edilir.

Bu yönüyle bakıldığında eğitim bir süreçtir. Yaşam boyu devam eder. Kapsamlı ve çok boyutludur. Öğrenenin bu sürece etkin katılımı gerekmektedir.

Kazanılmış yaşantı, bireylerin birbirleriyle ve çevresiyle etkileşimi sonucu bireylerde kalıcı izli davranış değişikliği oluşmasıdır.

Aşağıdakilerden hangisi kazanılmış yaşantıya uygun bir örnek değildir?

- A) Bir yakınıni cinayette kaybeden Nevin, gazetelerde önce cinayet haberlerini okur.
- B) Oğuz, derste öğretmenini verdiği örneği başka bir problemin çözümünde kullanır.
- C) Burak, oynadığı her satranç oyununda model aldığı satranç ustasının açılış hamlesiyle oyuna başlar.
- D) Fatma, ders arasında sınıf arkadaşlarıyla birlikte çektiği fotoğraflara bakar.
- E) Kemal, izlediği filmde kavga sahnelerini arkadaşlarına göstererek anlatır.

CEVAP: D

Eğitimin Farklı Tanımları

Farklı felsefelere göre farklı eğitim tanımları yapılmıştır. Eğitim:

- **İdealizme göre**, yaratıcıya ulaştırma süreci için yapılan etkinliklerdir.
- **Realizme göre**, bireyin topluma uyum sağlama ve kültürel mirasın aktarılması sürecidir.
- **Pragmatizme göre** yaşantılar sonucunda bireyin davranış ve özelliklerini değiştirebilme sürecidir.
- **Varoluşçuluğa göre**, insanı en üst düzeye getirme sürecidir.
- **Marksizm'e göre**, bireyi üretime katma işidir.

Ülkemizde de başta verilen ve Selahattin Ertürk'ün yaptığı eğitim tanımı dışında yapılmış tanımlar vardır.

Bu tanımlara göre eğitim;

- İnsanları belli amaçlara göre yetiştirme sürecidir. (*Fidan, 1986*)
- Eğitim bireyde kendi yaşantısı ve kasıtlı kültürlenme yoluyla istendik davranış değişikliği meydana getirme sürecidir. (*Demirel 1999*)
- Değişen durumların gerektirdiği bilgi ve becerileri kişisel çaba ile öğrenebilme ve bunları yaşamın özel durumlarına uygulayabilme sanatının kazanılmasıdır. (*Titiz, 2000*)
- Davranış değiştirme sürecidir. (*Türkoğlu, 2000*)
- Kültürel değerleri bireye kazandırma sürecidir. (*Sönmez, 2008*)

Eğitim – Kültür İlişkisi

Eğitim kasıtlı kültürleme süreci olup, kültürün aktarılmasında önemli bir araçtır. Kültürü etkileyen ve kültürden etkilenen bir yapıya sahiptir.

Eğitim kültüre göre değişime daha açıktır. Kültür değişime dirençlidir. Ancak bu kültürün değişime tamamen kapalı olduğu anlamına gelmez. Eğitim görevini yerine getirirken kültürel olanaklardan yararlanır ve kültürel değerlerin izlerini taşır.

Eğitim kültürel değerlerin izlerini taşır.

Kültürleme kendi içinde 3 dala ayrılmıştır.

Zoraki kültürleme, gelişigüzel kültürleme ve kasıtlı kültürleme.

Zoraki Kültürleme: Bireye hür iradesi dışında kültürel değerlerin zoraki olarak kabul ettirilmesi

Örnek: Propaganda, beyin yıkama

Gelişigüzel Kültürleme: Bireylere plansız, sistemsiz ve gelişigüzel bir biçimde kültürel değerlerin benimsettirilmesi.

Örnek: Örf ve adetler, cinselliğin öğrenilmesi (İnformal eğitim)

Kasıtlı Kültürleme: Kültürel değerlerin belli amaçlar dahilinde ve belirli bir plan çerçevesinde bireylere aktarımı

Örnek: Ali'nin çiraklık eğitim merkezine devam etmesi (Formal Eğitim)

Eğitim; kasıtlı ve gelişigüzel kültürleme süreçlerinin toplamından oluşur.

Konu
Öğreten
Soru

Ünal ailesi, iki yaşındaki kızları Tuğra'nın dil gelişimini sağlıklı bir şekilde gerçekleşmesi için bir takım önlemler almıştır. Aile içerisinde ve çevreyle etkileşimlerde ana dilin öğrenilmesininkültürleme süreci içerisinde sağlıklı olmayacağını ;bu sürecin belli bir plan dahilinde bilinçli bir şekilde kültürleme ile ele alınması gerektiğini düşünmektedir.

Bu açıklamada boş bırakılan yerlere getirilmesi gereken kavramlar aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

- A) zoraki- kasıtlı
- B) kasıtlı- kasıtlı
- C) gelişigüzel - kasıtlı
- D) gelişigüzel - zoraki
- E) kasıtlı- zoraki

CEVAP: C

Konu
Öğreten
Soru

Eğitim bireyin davranışlarının kasıtlı olarak değiştirilmesini öngörür.

Bireyin davranışlarının kasıtlı olarak değiştirilmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireyin davranışlarını farkında olmadan zorla değiştirmek.
- B) Davranış değişikliğini istendik yönde yapmak.
- C) Bireyin yaşantısını dikkate alarak etkileşimi artırmak
- D) Bireyin yanlış davranışlarının düzeltilmesini sağlamak.
- E) Davranış değişikliğini süreç içerisinde gerçekleştirmek.

CEVAP: B

Konu
Öğreten
Soru

Eğitim bir kültürleme sürecidir. Toplumsal kültürü bireylere kazandırır, kültürü korur, geliştirir ve aktarır. Eğitim istendik davranışların belirlenmesinde ve kazandırılmasında kültürel özelliklerden yararlanır.

Eğitim ile kültür arasındaki bu ilişkiyi aşağıdakilerden hangisi en doğru biçimde açıklamaktadır?

- A) Kültür toplumsal değişimi eğitim bireysel değişimi sağlar.
- B) Eğitim ve kültür değişime eşit oranda direnç gösterir.
- C) Eğitim bilişsel düzeydeki, kültür duyuşsal düzeydeki hedefleri kapsar.
- D) Eğitim bilgiyi kazanma, kültür yaşama uygulama sürecidir.
- E) Eğitim ve kültür i içedir ve birbirlerini önemli ölçüde etkiler.

CEVAP: E

Kültürle İlgili Kavramlar Tablosu

Gelişigüzel kültürleme:	Bireylere plansız, sistemsiz ve gelişigüzel bir biçimde kültürel değerlerin benimsettirilmesi.
Kasıtlı kültürleme:	Kültürel değerlerin belli amaçlar dahilinde ve belirli bir plan çerçevesinde bireylere aktarımı
Zoraki kültürleme:	Bireye hür iradesi dışında kültürel değerlerin zoraki olarak kabul ettirilmesi
Kültürlenme:	Bir bireyin ya da grubun kendi kültüründe bulunmayan yepyeni bir birleşime varmasıyla kültürlenme gerçekleşir.
Kültürleşme:	Farklı toplumlardaki bireylerin karşılıklı olarak kültürel etkileşimde bulunmasıdır. Kültürleşme ile her iki kültür ögesi de değişime uğrar.
Kültürel emperyalizm:	Toplumların kendi kültürlerini başka toplumlara kabul ettirmesi
Kültürel şok:	Bireylerin ait oldukları kültürle uyumsuz farklı kültürel öğelerle karşılaşması
Kültürel asimilasyon:	Kültürel kimliğin kaybolması, bozulması
Kültürel yayılma:	Belli bir toplumda kültürün maddi ve manevi öğelerinin dıştan içe ya da içten dışa doğru yayılmasıdır. Bu durum kültürel yozlaşmaya neden olabilir.

Kültüre İlişkin Kavramları Örneklendirme Tablosu

Gelişigüzel kültürleme:	Bir ailenin, çocuğuna el yıkama alışkanlığı kazandırması.
Kasıtlı kültürleme:	Nuri'nin halk eğitimi kapsamında saç tasarım kursuna gitmesi.
Zoraki kültürleme:	Siyasi propaganda faaliyetleri
Kültürlenme:	Türkiye'de halk müziği yapan bir kişinin Avrupa'da müzik eğitimi aldıktan sonra müziğinde elektronik alt yapıya yer vermesi.
Kültürleşme:	Master Chief yarışmasının Çinli yarışmacısının Türk yarışmacıya suşi yapmayı, Türk yarışmacının da Çinli yarışmacıya cartlak kebabı yapmayı öğretmesi.
Kültürel emperyalizm:	ABD'nin kızılderiileri ve zencileri Amerikalılaştırması.
Kültürel şok:	Yeni Zellanda'ya giden bir Türk'ün Haka dansındaki figürleri yadırgaması.
Kültürel asimilasyon:	Bazı kültürlerin ve dillerin gönül rızasıyla ya da baskıyla tarih sahnesinden silinmesi.
Kültürel yayılma:	Emo kültürünün Türk gençleri arasında yaygınlaşması

Kültürle İlgili Anahtar Kavramlar Tablosu

KÜLTÜR

→ Ürün

KÜLTÜRLEME

→ Süreç

KÜLTÜRLENME

→ Sentezleme

KÜLTÜRLEŞME

→ Karşılıklı etkileşme ve değişme

ÖSYM

KPSS 2011

Türk erkeğiyle evli olan yabancı bir kadın eve girerken ayakkabılarını çıkarmayı, büyüklerin elini öpmeyi ve misafirperverliği öğrenir. Türk erkeği ise eşinden pizza yapmayı ve değişik dans figürleri öğrenir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine örnek olarak verilebilir?

A) Kültürleşme	B) Örgütlenme
C) Kültürlenme	D) Bireyselleştirme
E) Zoraki kültürleme	

CEVAP: A

Sistem Olarak Eğitim

Eğitim bir sistemdir ve sistemi oluşturan değişkenler vardır.

Girdi: Sistemin hedefini gerçekleştirebilmek için gerekli olan her şey.

Öğrenci, öğretmen, yönetici, personel, araç-gereç, mevcut bilgi ve beceri, para vb.

İşlem: Girdinin biçimlenmesi yani işlenmesi (Öğrenmenin gerçekleştiği boyut bu boyuttur.)

Öğretim etkinlikleri, öğretmen kılavuzluğu, öğrenci katılımı, zaman, strateji, yöntem ve teknikler

Çıktı: Öğretim süreci sonunda ortaya konan ürünler

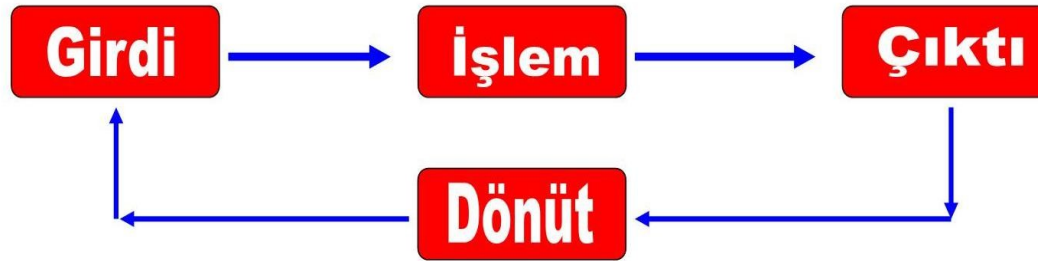
Öğrencilerde meydana gelen davranış değişikliği, kültürel ve sosyal kazanımlar, ekonomik kazanımlar, istenmeyen davranışlar (eğitimin hatalı yan ürünleri)

Dönüt: Sistemin çıktılarına göre girdi veya işlem boyutunda iyileştirme amacıyla yapılan çalışmalardır.

Sistemin işleyişiyle ilgili olarak sisteme bilgi veren, sistemin nasıl düzenleneceğini ve yenileneceği belirleyen öge (Sistemin işleyişinde gerçekleşen tüm düzeltme, iyileştirme ve yenileme etkinlikleri)

Açık Sistem:

Girdi, işlem, çıktı ve dönütten oluşan ve en az bir hedefi gerçekleştirmek üzere örgütlenip uygulamaya konulan ve her uygulama sonucuna göre yeniden düzenlenen dirik örüntüye **açık sistem** denir. (Sönmez,2001)

AÇIK SİSTEM

Yarı Açık Sistem:

Girdi,işlem ve çıktı öğelerinden meydana gelen, yeterli ve düzenli dönüt içermeyen sistemdir. Yarı açık sistemler dinamik yapılar değildir. Eksiklikler ve hataları tespit etmek dolayısıyla da gidermek ve düzeltmek mümkün değildir.

YARI AÇIK SİSTEM

Kapalı Sistem:

Yeterli girdi ya da çıktı öğeleri olmayan sistemlerdir. Yeterli girdi ve çıktı olmadığı için sistemde dönüt ve düzeltme yapmak da mümkün değildir. Bu tür sistemler entropik özellik taşır. (*Entropi: sistemin çökmesi, yok olması*)

mikser

- Çağdaş eğitim anlayışları açık sistem özelliği taşırken, geleneksel eğitim sistemleri yarı açık sistem ya da kapalı sistem özelliği taşır.*
- MEB'in müfredat değişiklikleri ve yenilenen programları Türk Milli eğitim sisteminin açık bir sistem olduğunun göstergesidir.*

EĞİTİM

FORMAL
EĞİTİM

İNFORMAL
EĞİTİM

YAYGIN
EĞİTİM

ÖRGÜN
EĞİTİM

Eğitim Türleri

Formal eğitim ve informal eğitim olmak üzere iki tür eğitim vardır.

1) Formal Eğitim: Okulda ve eğitim kurumlarında verilen eğitimidir.

Özellikleri:

- Uzmanlarca profesyonelce yürütülür.
- Planlı ve programlıdır.
- Gelişimin yönü bellidir ve olumlu davranışlar kazandırmak esastır.
- Kurumsal yapısı (belirli bir ortam) vardır.
- Kontrollüdür.
- Öğretim yoluyla gerçekleştirilir.
- Belirli aşamalarında ve sonunda değerlendirme vardır.
- Formal eğitim kendi içinde ikiye ayrılır.

Konu
Öğreten
Soru

Formal eğitim bir amaca yönelik okul içinde ve dışında planlı ve programlı olarak düzenlenen tüm eğitim etkinliklerini kapsar.

Aşağıdakilerden hangisi formal eğitimin özelliklerinden biri değildir?

- A) Ulaşılmak istenen amaçlar önceden belirlenir.
- B) Eğitim profesyonel kişiler tarafından yapılır.
- C) Gelişimin yönü belli değildir, olumsuz yönde de gelişebilir.
- D) Belli bir ortam, mekan ve zaman gerektirir.
- E) Özel olarak hazırlanmış ders araç ve gereçleri kullanılır.

CEVAP: C

i) Örgün eğitim: Okul eğitimidir. Birbirini takip eden kesitlerden **örülmüş eğitim** türüdür.

Belirli bir yaş grubundaki bireylere, Milli Eğitimin temel amaçları doğrultusunda okul çatısı altında düzenli olarak yapılan eğitimidir.

Eğitim basamakları birbirinin önkoşuludur. Örgün eğitim basamakları;

- *Okul Öncesi Eğitim (72 ay öncesi eğitimi)*
- *İlköğretim (6-14 yaş arası çocukların eğitim ve öğretimi)*
- *Ortaöğretim (İlköğretim sonrasındaki en az 4 yıllık eğitim)*
- *Yükseköğretim (Ortaöğretim sonucundaki en az 2 yıllık eğitim)*

ii) Yaygın Eğitim: Her yaş grubuna *yayılmış olan eğitim* dir.

Örgün eğitim sistemine hiç girmemiş, bu sistemin herhangi bir basamağından ayrılmış olan ya da örgün eğitime devam edip bir meslek kazanmak isteyen bireylere, kendi ilgi ve gereksinimleri doğrultusunda verilen eğitimidir.

- Halk Eğitim Merkezleri
- Hizmet İçi Eğitim
- Kurslar (ÖSS ,KPSS vb.)
- Çıraklık Okulları

Konu
Öğreten
Soru

Yaygın eğitimle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğru değildir?

- A) Örgün eğitim dışında yapılan planlı eğitim etkinliklerini kapsar.
- B) Yaygın eğitim faaliyetlerine kişiler kendi ilgi ve ihtiyacına göre katılır.
- C) Formal ve informal olarak yaşam boyu devam eder.
- D) Formal eğitim içerisinde yer alır ve özel öğreticileri olur.
- E) Belirli bir zaman ve mekan içerisinde yapılan eğitim etkinliklerinden oluşur.

CEVAP: C

Özellikle 2010 KPSS sınavıyla birlikte eğitimle ilgili pek çok kavram ön plana çıkmış hatta adaylara bununla ilgili bir de soru sorulmuştur. Bu nedenle öğretmen adayların karıştırmaları muhtemel olan Sargin Eğitim, Hizmet içi – Hizmet Öncesi Eğitim, Halk Eğitimi ve İşbaşında eğitim gibi kavramlara da bu bölümde değinilmiştir.

SARGIN EĞİTİM: Sargin eğitim, örgün ve yaygın eğitim dışında kalan, bireylerin günlük yaşamda içinde belli bir eğitim almadan kendiliğinden gerçekleştirdiği öğrenme faaliyetleridir.

Örnek: Bireyin kendiliğinde çorap, halı ve kilim örmeyi öğrenmesi.

HİZMETİÇİ EĞİTİM: Kişilerin hizmetteki verim ve etkinliklerinin artırılmasını, gelişmeye yol açan bilgi, beceri ve tutumların zenginleştirilmesini amaç edinen ve kurumların genel çalışma düzenini sürekli olarak etkileyen eğitimidir.

HİZMET ÖNCESİ EĞİTİM: Kamu kurum veya kuruluşlarında çalışmaya hak kazanmış ancak henüz işe başlamamış bireylere yapacakları işi pekiştirmeleri için verilen eğitimidir.

HALK EĞİTİMİ: Yetişkinlerin hayat standartlarını yükseltmek, sorunlarını çözebilmelerine ve yaşadıkları toplumun kalkınmasına katkıda bulunmalarına yardımcı olmak amacıyla düzenlenen eğitimidir.

İŞBAŞINDA EĞİTİM: Herhangi bir işte çalışan bireylerin, çalıştıkları iş ortamından ayrılmadan işle ilgili gelişmeleri öğrendikleri eğitimidir.

Konu
Öğreten
Soru

Flüt çalmayı Aysel okulda müzik dersinde, Nursel halk eğitim merkezinin açtığı flüt kursunda, Veysel ise evde kendi kendine öğrenmiştir. Aysel, Nursel ve Veysel'in gerçekleştirdiği öğrenmelerin ilgili olduğu eğitim türleri hangi seçenekte doğru biçimde verilmiştir?

A)	<u>Aysel</u>
Örgün	<u>Nursel</u>
Sargın	<u>Veysel</u>
Yaygın
B)	Yaygın	Örgün	Sargın
C)	Sargın	Örgün	Yaygın
D)	Örgün	Yaygın	Sargın
E)	Yaygın	Sargın	Örgün

CEVAP: D

ÖSYM

KPSS 2010

Yabancı dilde eğitim veren bir okulda matematik öğretmenliği yapan Selin Öğretmen'in İngilizcesi çok iyi değildir. Derslerini İngilizce anlatabilmekte ama öğrencileri kendi aralarında İngilizce espi yaptıklarında onları anlayamamakta ve bundan rahatsız olmaktadır. Bu nedenle öğrencileriyle etkili iletişim kurabilmek için yabancı dil kursuna gider.

Selin Öğretmen'in aldığı bu kurs aşağıdakilerden hangisinin kapsamında yer alır?

- A) Programlı öğretim
B) Mikro öğretim
C) Halk eğitimi
D) İş başında eğitim
E) Hizmet içi eğitim

CEVAP: C

Konu
Öğreten
Soru

- I. Okulda planlı ve programlı olarak verilen eğitim etkinliklerinin dışında kazanılır ve yaşam boyu devam eder.
- II. Bir iş ya da meslek mensubu kişinin görev başında yetiştirilmesine yönelik tüm etkinlikleri kapsar.
- III. Belli hedefler doğrultusunda öğrenme- öğretme sürecinin planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesidir. Örgün eğitim kurumlarındaki etkinlikleri kapsar.

Yukarıda açıklaması verilen eğitimle ilgili kavramlar aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

A) <u>I</u>
Öğretim	<u>II</u>
Hizmetiçi	<u>III</u>
İnformal
B) Hizmetiçi	Öğretim	İnformal
C) İnformal	Öğretim	Hizmetiçi
D) İnformal	Hizmetiçi	Öğretim
E) Öğretim	İnformal	Hizmetiçi

CEVAP: D

mikser

Halk eğitimi ve hizmet içi ya da hizmet öncesi eğitim kavramları karşılaştırılabilen kavramlardır. Burada dikkat edilmesi gereken nokta halk eğitiminde bireylerin kendi branşları (ihtisas alanları) dışında bir eğitim alıyor olmasıdır.

Oysaki hizmet öncesi ya da hizmet içi eğitimde kişi kendi mesleğinin direkt olarak gerektirdiği bilgi ve becerilerle ilgili eğitim almaktadır. Ayrıca hizmet öncesi ve hizmet içi kurslara kişinin çalıştığı/çalışacağı kurum yönlendirir ya da eğitimleri bu kurumlar verirken, halk eğitimi genellikle bireylerin kendi kişisel tercihleri ile bağımsız olarak katılabilecekleri kursları ifade etmektedir.

2) İnfomal Eğitim:

Aile ve çevrede, yani yaşamın içerisinde kendiliğinden oluşan eğitim sürecidir.

Özellikleri:

- Öğreticiler profesyonel değildir.
- Plan ve program yoktur.
- Gelişimin yönü belli değildir ve olumsuz yönde de gelişebilir.
- Kurumsal yapı yoktur. (Doğal ortamda kendiliğinden gelişebilir.)
- Kontrolü sağlanamaz.
- Herhangi bir değerlendirme aracı yoktur.
- Başlıca öğrenme yolları gözlem ve taklittir. Telkin ve tenkitler de informal öğrenmenin oluşmasına neden olur.

Eğitim ailede başlar sözüyle kastedilen eğitim infomal eğitimidir.

FORMAL EĞİTİM	İNFORMAL EĞİTİM
Planlı ve programlıdır.	Planlı – programlı değildir.
Varılmak istenen hedefler önceden belirlenmiştir.	Doğal ortamda kendiliğinden oluşur.
Belli bir ortam, mekan ve zaman gerektirir.	Yer, mekan, ortam ve zaman önceden belirli değildir.
Amaca yönelik olarak hazırlanmış ders araç ve gereçleri kullanılır.	Profesyonelce hazırlanmış ders araç ve gereçleri yoktur.
Ölçme ve değerlendirme süreci belirlidir.	Süreç içerisinde ölçme ve değerlendirme yapılmaz.
Eğitim profesyonel (özel öğretici) kişiler tarafından yapılır.	Öğreticiler profesyonel değildir.
Eğitim sürecinin sonunda katılımcılara belge verilir.	Eğitim süreci bir belgeyle sonuçlandırılmaz.

Konu
Öğreten
Soru

**Eğitim formal ve informal olarak yaşam boyu devam eden bir süreçtir.
Bu kapsamda aşağıdakilerden hangisi informal eğitime bir örnektir?**

- A) Sürücü kursları B) Hizmetiçi Eğitim C) Aile içi eğitim
D) Dershane eğitimi E) Açık öğretim

CEVAP: C

Konu
Öğreten
Soru

Eğitim bir davranış değiştirme sürecidir ve bireyin çevresiyle etkileşimi sonucu oluşur. Aşağıdaki ifadelerden hangisi eğitim sürecinin özelliklerini doğru olarak göstermez?

- A) Yaşantılar yoluyla gerçekleşir.
- B) Kapsamlı ve çok boyutludur.
- C) Formal ve informal olabilir.
- D) Eğitim kurumlarıyla sınırlıdır.
- E) Yaşam boyu devam eder.

CEVAP: D

mikser

Hedefe dayalı olma durumu hem formal, hem de informal eğitimde vardır. Bu hedefler - amaçlar informal eğitimde yazılı – çizili – planlı programlı değilken, formal eğitimde önceden belirli ve planlı – programlıdır.

Aşağıdakilerden hangisi, çocuğun akranlarıyla oynarken ya da arkadaş grupları içinde edindiği informal öğrenmenin özelliklerinden biri değildir?

- A) Doğal ortamda kendiliğinden oluşur.
- B) Olumlu ya da olumsuz olarak gerçekleşebilir.
- C) Yer, mekân ve ortam değişebilir.
- D) Planlı ve programlıdır.
- E) Kazanılan beceriler kişiye göre değişiklik gösterir.

CEVAP: D

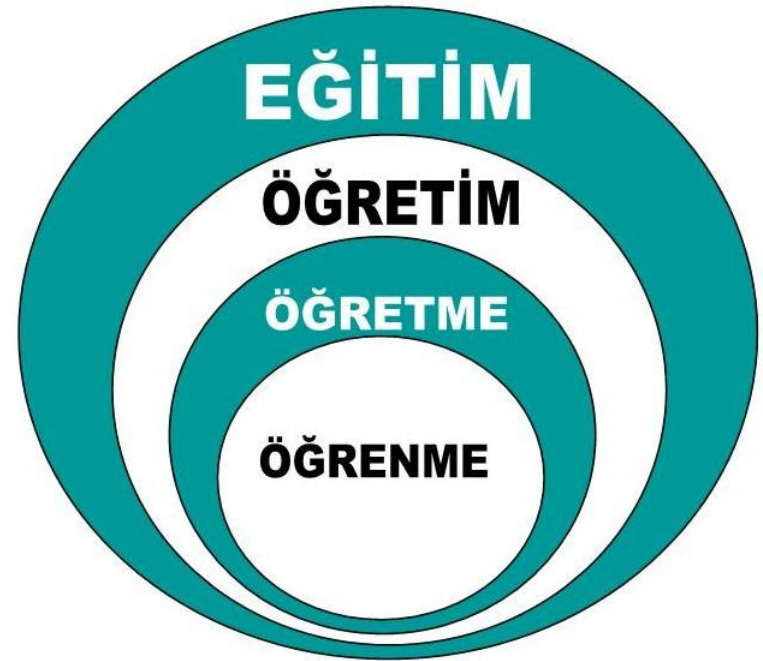
Öğrenme – Öğretme İlişkisi:

Öğrenme kişide oluşan kalıcı – izli davranış değişikliğidir.

Öğretme ise öğrenmeyi yönlendirme yani kılavuzlama işidir.

Planlı – programlı öğretme etkinliklerine ise **öğretim** adı verilir.

Bir başka deyişle **öğretim, öğretme işinin gerçekleştirildiği süreçtir.**

Eğitim – Öğretim İlişkisi:

Eğitim öğretime göre daha kapsamlı bir kavramdır. ***Eğitim yaşamın tümünü kapsayan bir süreçken öğretim belirli bir dönemde yapılır.***

Eğitim her yerde olabilir. Zaman ve mekan sınırı yoktur. Oysaki öğretim belirli ortamlarda (eğitim kurumlarında) gerçekleşir. Zaman yönünden de kesitli ve kısıtlıdır.

Öğretim eğitimin planlı ve programlı kısmını oluşturur. Bir ifadeye göre ise eğitimin okullarda yapılanına öğretim denir. (Sönmez,2008)

Eğitim her türlü bilgi ve deneyimi kapsarken öğretim önceden belirlenmiş, hedeflere ulaşmak için düzenlenmiş etkinlikleri kapsar.

Yani **öğretim eğitimin bir parçasıdır.**

EĞİTİM	ÖĞRETİM
Her yerde oluşabilir.	Önceden belirlenmiş ortamlarda gerçekleşir.
Zaman bakımından sınırsızdır.	Belirli bir zaman diliminde gerçekleşir.
Planlı ya da plansız olabilir.	Planlı ve örgütlenmiş faaliyetlerdir.
Formal ve informal etkinlikleri kapsar.	Formal etkinlikleri kapsar.
Her türlü deneyimi kapsar. (Olumlu ya da olumsuz davranışlar kazanılabilir.)	Önceden belirlenmiş hedeflere yöneliktir. (Olumluya dönüktür.)

Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri:

1) *Genellik ve Eşitlik*

Eğitim kurumları din, dil, ırk ve cinsiyet ayrımı gözetmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye zümreye ya da sınıfa ayrıcalık tanınmaz.

2) *Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları*

Milli Eğitim hizmeti Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir.

3) *Yönelme*

Bireyler eğitimleri süresince ilgi, istidat ve kabiliyetleri doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yöneltilerek yetiştirilirler.

4) *Eğitim Hakkı*

İlköğretimde öğrenim görmek (temel eğitim) her Türk vatandaşının hakkıdır.

5) *Fırsat ve İmkân Eşitliği*

Eğitimde kadın-erkek, zengin-yoksul herkese fırsat eşitliği sağlanır. Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocuklar için özel tedbirler alınır.

Konu
Öğreten
Soru

- I. Eğitim kurumları din, dil, ırk, cinsiyet ayrımı gözetmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye ve ya sınıfa imtiyaz tanınamaz.
- II. Eğitim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır. İlköğretimden sonraki kurumlardan vatandaşlar ilgi, istek ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanır.
- III. Maddi imkandan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, burs, kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır.

Yukarıda açıklanan Milli Eğitim Temel İlkeleri hangi seçenekte sırasıyla verilmiştir?

I

II

III

- A) Genellik ve eşitlik
B) Genellik ve eşitlik
C) Eğitim hakkı
D) Eğitim hakkı
E) Fırsat ve imkan eşitliği

- Fırsat ve imkan eşitliği
Eğitim hakkı
Fırsat ve imkan eşitliği
Genellik ve eşitlik
Eğitim hakkı

- Eğitim hakkı
Fırsat ve imkan eşitliği
Genellik ve eşitlik
Fırsat ve imkan eşitliği
Genellik ve eşitlik

CEVAP: B

mikser

***Genellik ve eşitlik ilkeleri ayırım yapmamaya yöneliktir.
Fırsat ve imkan eşitliği ise ihtiyacı olanlara pozitif
ayrımcılık yapmayı gerektirir.***

6) Süreklilik

Fertlerin genel ve mesleki eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır.

7) Atatürk İlke ve İnkılâpları ve Atatürk Milliyetçiliği

Eğitim sistemimizin her derecesinde ve her türünde ders programının hazırlanıp uygulanmasında, her türlü eğitim faaliyetinde Atatürk ilke ve inkılâpları ile anayasada ifadesini bulmuş olan Atatürk Milliyetçiliği temel alınır.

8) Demokrasi Eğitimi

Güçlü ve istikrarlı hür ve demokratik bir toplumun gerçekleşmesi ve devamlılığı için sahip olunması gereken demokrasi bilincinin ve yurt yönetimine ait bilgi, anlayış ve sorumluluk duygusu ile manevi değerlere saygının her türlü eğitim çalışmalarında öğrencilere kazandırılıp geliştirilmesine çalışılır.

9) Laiklik

Türk Milli Eğitim sistemine laiklik esastır. İlköğretim okulları ile lise ve dengi okullarda Din Kültürü ve Ahlak öğretimi zorunludur.

10) Bilimsellik

Her derece ve türdeki ders programları ve öğretim yöntemleriyle ders araç gereçleri, bilimsel ve teknolojik esaslara ve yeniliklere, çevre ve ülke ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirilir.

11) Planlılık

Eğitim kurumlarının yer, personel, bina, tesis ve ekleri, donatım, araç, gereç ve kapasiteleri ile ilgili standartlar önceden tespit edilir ve kurumların bu standartlara göre optimal büyüklükte kurulması ve verimli olarak işletilmesi sağlanır.

12) Karma Eğitim

Okullarda kız ve erkek öğrencilerin yer aldığı karma eğitim yapılması esastır. Ancak eğitim türüne, imkan ve zorunluluklara göre bazı okullar sadece kız ya da erkek öğrencilere ayrılabilir.

13) Okul Aile İşbirliği

Eğitim kurumlarının amaçlarını gerçekleştirmesine katkıda bulunmak için okul ile aile arasında işbirliği sağlanır.

14) Her Yerde Eğitim

Milli Eğitimin amaçları yalnız resmi ve özel eğitim kurumlarında değil, evde, çevrede, işyerlerinde her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilmeye çalışılır.

Eğitimin İşlevleri:

Bireysel İşlevi	Bireyin kendini gerçekleştirmesine yardım etmek ve bunu gerçekleştirmesi için bireye uygun ortamlar hazırlamak
Sosyal İşlevi	Bireyin topluma uyumunu sağlamak, sosyal gelişime hazırlamak, sosyal ilişkileri ve becerileri geliştirmek
Ekonomik İşlevi	Üretici ve bilinçli tüketici yetiştirmek, toplumsal kalkınmayı gerçekleştirmek, iş ve insan gücü planlaması yapmak
Kültürel İşlevi	Kültürel değerleri benimsetmek, korumak, geliştirmek ve aktarmak (Kültürel işlev sosyal işlev içinde de yer alır.)
Felsefi İşlevi	Yeni düşünce biçimleri ve bakış açıları geliştirmek. Çok yönlü düşünen, araştıran ve sorgulayan birey yetiştirmek
Siyasal İşlevi	Fırsat ve imkan eşitliği sağlamak, iyi insan ve iyi vatandaş (bilinçli ve duyarlı) yetiştirmek
Gizil İşlev	Eş seçme, tanıdık sağlama, statü kazandırma, işsizliği geçici önleme (Eğitim sürecinde yer alan bireyler eğitimleri devam ettiği sürece işsiz olarak değerlendirilemez. Dolayısıyla eğitim bu yönüyle işsizliği geçici olarak önlemiş olur.)

Konu
Öğreten
Soru

- I. Bireyleri ortak paydada buluşturarak toplumsal uyumu sağlamak
- II. Bireylerin bedensel, zihinsel ve ruhsal yapısını geliştirmek
- III. Bireylerin bilinçli birer üretici ve tüketicisi olmasını gerçekleştirmek

Yukarıda verilen ifadelerde sırasıyla eğitimin hangi işlevleri üzerinde durulmuştur?

I

- A) Bireysel
- B) Sosyal
- C) Bireysel
- D) Sosyal
- E) Bireysel

II

- Sosyal
- Bireysel
- Kültürel
- Siyasal
- Sosyal

III

- Siyasal
- Ekonomik
- Sosyal
- Bireysel
- Ekonomik

CEVAP: B

Konu
Öğreten
Soru

Aşağıdakilerden hangisi eğitimin felsefi işlevleri arasında yer alır?

- A) Eğitimde fırsat ve imkan eşitliğini sağlamak
- B) Çok yönlü düşünen ve sorgulayan birey yetiştirmek
- C) Bireyin toplumsal değerleri kazanmasını sağlamak
- D) Toplumun sağlığını ve güvenliğini korumak
- E) Bireyin toplumsal yaşama uyumunu kolaylaştırmak

CEVAP: B

ÖSYM

KPSS 2002

“Okul toplumdan kopuk olmamalıdır. Okul toplumun kendisi olmalıdır. Bireyler okulda toplumun sorunlarını çözmeye ve bunların üstesinden gelme davranışlarını kazanmalıdırlar.”

Bu görüş program geliştirme açısından aşağıdakilerden hangisini ön plana çıkarmaktadır?

- A) İnsan niteliklerini geliştirme
- B) Sosyal işlevleri gerçekleştirme
- C) Bireysel ihtiyaçları karşılama
- D) Felsefi düşünceleri kazandırma
- E) Disiplinlerin yararlarını belirtme

CEVAP: B

Konu
Öğreten
Soru

Bilimsel ve teknolojik gelişmeler sonucu ortaya çıkan koşullar nitelikli insan gücüne duyulan ihtiyacı artırmaktadır. Toplumsal kalkınmayı sağlayabilmek için üretici bireyler yetiştirmeyi gerekli kılmaktadır. Okul savurganlığını önlemeli ve üretken bir toplum yaratmayı sağlamalıdır.

Yukarıdaki açıklamada eğitimin hangi işlevi ön plana çıkmaktadır?

- A) Siyasal B) Kültürel C) Ekonomik D) Sosyal E) Felsefi

CEVAP: C

Konu
Öğreten
Soru

Türk Eğitim sisteminin amaç ve ilkeleri yasalarla belirlenmiştir. Bu amaç ve ilkeler eğitim politikasının saptanmasına, yetiştirilecek bireylerin sahip olacağı niteliklerin geliştirilmesine, iyi insan ve iyi vatandaş yetiştirilmesine önemli ölçüde etki etmektedir.

Bu açıklamayla eğitimin hangi işlevi vurgulanmaktadır?

- A** Siyasal **B**) Kültürel **C**) Sosyal **D**) Bireysel **E**) Ekonomik

CEVAP: A

Konu
Öğreten
Soru

Kalkınma bireylerin refah düzeyini yükseltmek amacıyla siyasal iktidarın yapısını değiştirme girişimi olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda kalkınmanın en önemli unsurlarından biri olan eğitimin üretim üzerinde kurulması amaçlanmaktadır. Bilinçli üreten ve tüketen bireyleri yetiştirmek ön planda tutulmalıdır.

Verilen bilgide aşağıdaki hangi felsefi akım ve eğitim işlevi vurgulanmaktadır?

- A) Marksizm Ekonomik
- B) Pragmatizm Ekonomik
- C) Varoluşçu Bireysel
- D) İdealizm Toplumsal
- E) Pragmatizm Toplumsal

CEVAP: A